

Päätös

Nro 108/2015/1

Dnro ESAVI/260/04.08/2011

Annettu julkipanon jälkeen

27.4.2015

ASIA

Nordkalk Oy Ab:n Tytyrin kalkkitehtaan ympäristölupapäätöksen No YS 746, 5.6.2007 lupamääräysten muuttamispäätöksen Nro 120/2011/1, 21.10.2011 lupamääräyksen A.47 mukainen selvitys, Lohja

HAKIJA

Nordkalk Oy Ab
Skräbbölentie 18
21600 Parainen

Y-tunnus: 1796277-5

LAITOS JA SEN SIJAINTI

Nordkalk Oy Ab, Tytyrin kalkkitehdas, kalkkikivikaivos ja louhostäyttö
Tytyrinkatu
08100 Lohja

Toiminnot sijoittuvat seuraaville kiinteistöille:

- tehdasalue: 444-5-200-1, 444-5-200-3, 444-466-1-30
- Hiidensalmen varastoalue: 444-4-188-1, 444-4-188-4
- Solhemin torni ja louhostäyttö- ja kippauspaikat: 444-463-1-121
- suunniteltu kaatonousu: 444-5-203-2.

Toimialatunnus: 23520 ja 38210

ASIAN VIREILLETULO

Asia on tullut vireille aluehallintovirastossa 27.10.2011.

HAKEMUKSEN PERUSTE

Toiminta on ympäristöluvanvaraista ympäristönsuojelulain (86/2000) 28 §:n 1 momentin ja 2 momentin 4 d) kohdan sekä ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 1 §:n 1 momentin kohtien 7 a), 8 a), 13 c) ja 13 d) mukaan.

Selvityksen teosta on määrätty ympäristölupapäätöksen Nro 120/2011/1, 21.10.2011 lupamääräyksessä A.47.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on asiassa toimivaltainen viranomaisen ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin kohdan 1 a) ja ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohtien 7 a), 8 a), 13 c) ja 13 d) mukaan.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, PÄÄTÖKSET JA SOPIMUKSET

- Uudenmaan ympäristökeskuksen antama ympäristölupapäätös No YS 746, 5.6.2007, joka koskee Nordkalk Oyj Abp:n Lohjalla sijaitsevan Tytyrin kalkkitehtaan ja kalkkikivikaivoksen toimintaa (Dnro UUS-2002-Y-548-111).
- Etelä-Suomen aluehallintoviraston antama päätös Nro 120/2011/1, 21.10.2011, joka koskee kierrätysöljyn polttamista Nordkalk Oy Ab:n Lohja kalkkitehtaan kuilu-uunissa sekä turvetta ja käsittelemätöntä puuta polttavien energialaitosten lentotuhkan (10 01 03) sijoittamista Tytyrin kaivoksen louhostäyttöön.
- Vaasan hallinto-oikeuden antama päätös Nro 13/0288/1, 14.10.2013 em. aluehallintoviraston päätöksestä Nro 120/2011/1, 21.10.2011 tehdystä valituksesta.
- Länsi-Suomen vesioikeuden antama päätös nro 58/1990/1/28.8.1990 Oy Lohja Ab:lle kalliopohjaveden ottamisesta Tytyrin kalkkikivikaivoksesta Lohjan kaupungissa.
- Laitoksella on Turvatekniikan keskuksen lupa kemikaalien laajamittaiseen käsittelyyn ja varastointiin.
- Kauppa- ja teollisuusministeriön antamat kaivoskirjat 13.8.1968, 18.7.1973, 18.7.1973, 17.12.1980, 12.12.1983 ja 31.1.1989.
- Nordkalk Oy Ab Tytyrin Lohjan kaupungin vesi- ja viemärlaitoksen kanssa 14.6.1996 tekemä liittymissopimus.

Lupamääräys A.47

Nordkalk Oy Ab:n Tytyrin kalkkitehtaan ympäristölupapäätöksen Nro 120/2011/1, 21.10.2011 lupamääräys A.47 kuuluu seuraavasti:

- A.47 Luvan saajan on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle selvitys, jossa osoitetaan, että kuilu-uunin, kun siinä käytetään polttoaineena kierrätysöljyä, päästöjen mittaamiseen tarkoitetut mittaamenetelmät ovat jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (362/2003) liitteen III mukaiset. Selvityksessä on myös osoitettava, että mittausmenetelmillä voidaan luotettavasti seurata polttoprosessin kannalta olennaisia muuttujia ja olosuhteita sekä päästöjä. Selvitykseen on sisällytettävä ulkopuolisen asiantuntijan lausunto siitä, että mittausmenetelmät täyttävät jätteen polt-

tamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen vaatimukset. Selvitys on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle viimeistään kuukausi ennen rinnakkaispolton aloittamista ja samalla selvitys on toimitettava tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. (YSL 43 §, 46 §, VNA 362/2003 16 §)

SELVITYKSEN SISÄLTÖ

Nordkalk Oy Ab:n 27.10.2011 toimitetussa selvityksessä todetaan mm. seuraavaa:

Uunille asennetaan väliaikainen mittausjärjestelmä seuraavasti:

- Typenoksidipitoisuudet (NO, NO₂, NO_x) mitataan kemiluminesenssiin perustuvalla laitteistolla standardin SFS 3869/5624 mukaisesti laimennussondimentelmällä.
- Hiilimonoksidipitoisuus mitataan laimennetusta ja kuivatusta näytekaasusta jatkuvatoimisella mittauslaitteistolla. Häkäpitoisuus (CO) mitataan IR-fotometriaan perustuvalla laitteistolla standardin SFS 3869/5624 mukaisesti.
- Kaasumaisen orgaanisen hiilen kokonaispitoisuuden (TOC) jatkuvatoiminen mittaus perustuu liekki-ionisaatiodetektorimenetelmään. TOC-pitoisuus määritetään soveltaen standardia SFS-EN 12619.
- Hiukkasten mittaus perustuu tribosähköiseen anturiin, joka kalibroidaan mittaamalla kertaluonteisesti hiukkaspitoisuus gravimetrisesti standardin SFS-EN 13284-1 mukaisesti.
- Happipitoisuus (O₂) mitataan joko paramagneettisella, sähkökemiallisella tai zirkoniumoksidikennoon perustuvalla laitteistolla standardin SFS 3869/5624 mukaisesti.
- Savukaasun lämpötila mitataan termoelementillä.

Mittaustulokset tallennetaan automaattisesti. Mittaustulosten vuorokausikeskiarvot määritetään puolen tunnin keskiarvoista.

Kaasumaisten yhdisteiden mittalaitteet (NO_x, TOC ja CO) kalibroidaan kerran viikossa tai tarvittaessa. Hiukkasmittari kalibroidaan ensimmäisen kolmen kuukauden aikana kerran kuukaudessa suorittamalla kolme hiukkasmittausta/mittauskerta. Kalibroinnit tehdään akkreditoidun päästömittauslaboratorion toimesta.

Mittausjärjestelyistä ja laitteista vastaa Envimetria Oy.

Osana selvitystä on esitetty Envimetria Oy:n lausunto mittausjärjestelystä. Lausunnossa (Envimetria Oy, ”Lausunto mittausjärjestelyistä, Nordkalk Oy Ab, Tytyri”, 27.10.2011) todetaan mm. seuraavaa: Ehdotetut mittausmenetelmät ja laitteet ovat pääosin referenssilaitteita ja niitä tyypillisesti käytetään jatkuvatoimisten mittalaitteiden kalibrointiin standardin SFS-EN 14181 mukaisesti. Laadun varmistukseen käytetään standardia SFS-EN 14181 soveltuvien osien. Mittalaitteiden ollessa referenssimittalaitteita, niiden kalib-

rointi suoritetaan kalibroitikaasulla ja toiminta varmistetaan akkreditoidun mittajaan laatu järjestelmän mukaisesti.

Selvityksen täydentäminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on pyytänyt selvitykseen täydennyksiä 6.7.2012 ja 21.2.2014 päivätyillä täydennyspyynnöillä. Nordkalk Oy Ab toteaa 28.3.2014 saapuneessa täydennyksessä mm. seuraavaa:

Kierrätysöljyn käytönaikaiset jatkuvatoimiset päästömittaukset ja raportointi on tilattu Envimetria Oy:ltä. Omia jatkuvatoimisia mittalaitteita ei ole hankittu, koska kuilu-uunin ennustettu ja toteutunut käyttö on ollut ajoittaista.

Lisäksi 16.8.2012 päivätyssä täydennyksessä (toimitettu aluehallintovirastoon 28.3.2014) todetaan mm., että päästömittaukset tapahtuvat toistaiseksi Envimetria Oy:n toimesta heidän väliaikaisella mittauslaitteistolla. Täydennyksen liitteessä on esitetty tribosähköisen mittauslaitteen valmistajalta saatu todistus QAL 1 -kelpoisuudesta. Käytettävä mittauslaite on Dr. Födisch PFM 92, mittausalue 0,1–1 000 mg/m³.

Täydennyksen liitteenä esitetyssä selvityksen täydennyksessä (Envimetria Oy, ”Selvityksen täydennys”, 7.8.2012) todetaan mm. seuraavaa:

- Typenoksidien mittalaitteeksi on suunniteltu Monitor Labs 9841A. Envimetria Oy:n pätevyysalue NO_x-pitoisuudelle on 1–2 000 ppm.
- Häkäpitoisuuden mittalaitteeksi on suunniteltu PPM 960. Envimetria Oy:n pätevyysalue on 1–10 000 ppm.
- Kaasumaisen orgaanisen hiilen kokonaispitoisuuden (TOC) mittalaitteeksi on suunniteltu J.U.M Engineering 109A. Laitteen mitta-alue on 0–10 000 ppm.
- Hiukkasten mittaus perustuu tribosähköiseen anturiin, joka kalibroidaan mittaamalla kertaluonteisesti hiukkaspitoisuus Gravimat SHC 502 -laitteistolla. Envimetria Oy:n pätevyysalue on 1–200 mg/Nm³.
- Happipitoisuuden mittalaitteen on suunniteltu olevan As VGT:n AG0011. Envimetria Oy:n pätevyysalue happipitoisuudelle on 0,5–21 %.
- Savukaasun lämpötila mitataan K-tyypin termoelementillä.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Täydennykset

Selvitystä on täydennetty 1.3.2012 ja 28.3.2014.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt asiasta lausunnot Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Uudenmaan elinkeino- liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus) on ilmoittanut 21.5.2014 saapuneessa sähköpostissa, että ELY-keskus ei anna asiasta lausuntoa.

Lohjan kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta toteaa 23.6.2014 saapuneessa lausunnossa mm. seuraavaa:

Laitoksella tulee olla lupaviranomaisen hyväksymät käyttökuntoiset jatkuvatoimiset ilmapäästöjen mittalaitteet ennen jätteen polton jatkamista. Eri-tyistä huomiota tulee kiinnittää mittalaitteiden suojaukseen pölyltä ja korkeilta lämpötiloilta, jotta mittaukset voidaan toteuttaa luotettavasti ilman keskeytyksiä.

Hakijan kuuleminen

Hakijalta ei ole pyydetty vastinetta annetuista lausunnoissa, koska niissä ei ole esitetty olennaisia vaatimuksia.

ETELÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on tarkastanut Nordkalk Oy Ab:n esittämän ympäristölupapäätöksen Nro 120/2011/1, 21.10.2011 lupamääräyksen A.47 mukaisen selvityksen päästöjen mittausmenetelmistä. Aluehallintovirasto muuttaa lupamääräyksen A.47 kuulumaan seuraavasti:

- A.47. Toiminnanharjoittajan on esitettävä selvitys lupamääräyksen A.46 mukaisen standardin SFS-EN 14181 QAL 2- ja AST-menettelyiden mukaisen kalibrointien toteuttamisesta. Selvityksessä on mm. esitettävä, miten QAL 2- ja AST-mittaukset toteutetaan ja järjestetään sekä miten menettelyissä saadut menettelyissä kalibrointisuorat otetaan huomioon päästöjen laskennassa. Selvitys on toimitettava tarkastettavaksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja tiedoksi Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 31.8.2015. (YSL 43 §, VNA 151/2013 17 §, liite 5)

RATKAISUN PERUSTELUT

Hakemus on käsitelty ja ratkaistu ympäristönsuojelulain (86/2000) mukaisesti. Uusi ympäristönsuojelulaki (527/2014) on tullut voimaan 1.9.2014. Lain 229 §:n mukaan vireillä olevat asiat käsitellään ja ratkaistaan lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Asiassa on kyse Etelä-Suomen aluehallintoviraston 21.10.2011 antaman ympäristölupapäätöksen Nro 120/2011/1 lupamääräyksen A.47 mukaisen selvityksen käsittelystä. Aluehallintovirasto ei ole pitänyt tarpeellisena asianosaisten kuulemista, koska jatkuvatoimisella mittausjärjestelmällä ei ole

vaikutusta toiminnan päästöihin tai ympäristövaikutuksiin. Asiasta on pyydetty lausunto Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta ja Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Selvityksessä ja sen täydennyksessä on esitetty lupamääräyksessä A.47 edellytetyt tiedot riittävässä laajuudessa. Saadun selvityksen mukaan laitoksella on otettu käyttöön tribosähköiseen anturiin perustuva hiukkasmaalaus. Saadun selvityksen perusteella mittaustapa soveltuu käyttökohteeseen. Muut jatkuvatoimisesti mitattavat päästöt (typen oksidit, hiilimonoksidi, orgaanisen hiilen kokonaispitoisuus, happi ja lämpötila) mitataan Envimetria Oy:n toimesta Envimetria Oy:n mittalaitteilla. Selvityksen täydennyksessä (päiväty 7.8.2012, toimitettu 28.3.2014) on lueteltu käytettävät mittalaitteet ja niiden mitta-alueet.

Aluehallintovirasto katsoo, että esitetty toimintatapa, mittausjärjestelmä ja mittalaitteet täyttävät jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen (151/2013) 17 §:ssä ja liitteessä 5 mittausjärjestelmälle ja jatkuvalle mittauslaitteistolle asetetut vaatimukset ottaen huomioon laitoksen ympäristöluvassa Nro 120/2011/1, 21.10.2011 asetetut lupamääräykset. Kuitenkaan selvityksen ja sen täydennyksien mukaan mittalaitteiden tulosten käsittely sekä mittalaitteiden kalibrointi ja toimivuuden varmistaminen ei ole kaikilta osin ympäristölupapäätöksen Nro 120/2011/1 lupamääräyksen A.46 mukaista. Ympäristölupapäätöksen noudattamisen varmistamiseksi on asetettu selvitysvelvollisuus asiasta. Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa määräyksiä luvan noudattamiseksi. Selvityksen laatimiselle on annettu riittävä aika.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös on lainvoimainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muutosta. (YSL 100 §)

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän lupapäätöksen määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 56 §, YSA 19 §)

VASTAUS LAUSUNNOISSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnoissa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisussa ja perusteluista ilmenevällä tavalla.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 190, 226 ja 229 §
 Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 28, 31, 43, 52–56, 97 ja 100 §
 Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 1, 5 ja 19 §
 Valtioneuvoston asetus jätteen polttamisesta (151/2013) 17 § ja liite 5
 Valtioneuvoston asetus aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 (1092/2013)
 Valtioneuvoston asetus aluehallintoviraston maksuista (1145/2009)

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Tämän ympäristölupa-asian käsittelystä perittävä maksu on 1 440 euroa.

Lasku lähetetään erikseen myöhemmin Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Ympäristönsuojelulain 105 §:n mukaan luvan, ilmoituksen tai muun lupa-asian käsittelystä voidaan periä maksu, jonka suuruutta määrättäessä noudatetaan, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) ja sen nojalla annettavassa valtioneuvoston asetuksessa säädetään. Aluehallintovirastojen maksuista vuosina 2014 ja 2015 annetun valtioneuvoston asetuksen (1092/2013) 8 §:n 2 momentin mukaan suoritteesta, jota koskeva asia on tullut vireille ennen 1.1.2014, peritään maksu asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Tämän hakemuksen vireille tullessa voimassa olleen aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1145/2009) 2 §:n ja asetuksen liitteen kohdan 2.1 alakohdan 5. mukaan, jos kysymyksessä on muu ympäristölupa-asia tai jos taulukon mukainen maksu olisi luvan käsittelyn vaatiman työmäärän perusteella kohtuuttoman korkea, peritään asian käsittelystä maksu, jonka suuruus on 48 euroa/h. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa 30 tuntia.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Nordkalk Oy Ab
 Skräbbölentie 18
 21600 Parainen

Jäljennös päätöksestä

Lohjan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
 Lohjan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
 Lohjan kaupunginhallitus
 Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (sähköisesti)
 Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Lohjan kaupungin virallisella ilmoitustaululla. (YSL 54 §)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla. Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusoikeus lupapäätöksestä on luvan hakijalla ja niillä, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä niillä viranomaisilla, joiden tehtävänä on valvoa asiassa yleistä etua.

Valitusosoitus on liitteenä.

Liite

Valitusosoitus

Pekka Häkkinen

Teemu Lehikoinen

Asian on ratkaissut ympäristöneuvos Pekka Häkkinen. Asian on esitellyt ympäristöylitarkastaja Teemu Lehikoinen.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **27.5.2015**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot

käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
puhelin:	029 56 42780
faksi:	029 56 42760
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi
aukioloaika:	klo 8–16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 97 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.